

Rys. 50. Riuszka układana

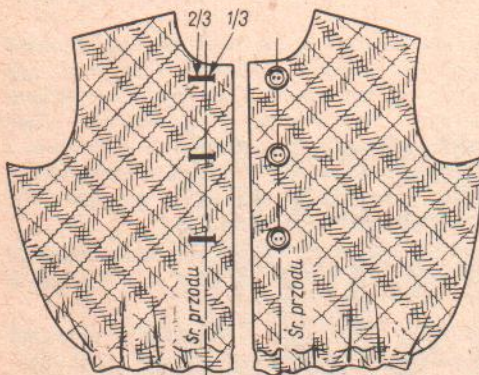
Rys. 51. Riuszka zgzakowata

Riuszki ozdobne. Wykonuje się z tkanin odpornych na zgniecenie. Po skrojeniu paska o podwójnej szerokości riuszki składa się go w ten sposób, aby brzegi stykały się ze sobą od spodu i po złączeniu ręcznym lub maszynowym — układa w nie zaprasowane kontrafałdki płytsze lub głębsze (rys. 50). Bardzo efektowne są riuszki, w których łączy się krawędzie w środku każdej fałdki lekkimi ściągami.

Riuszki zgzakowate (rys. 51). Otrzymuje się je ze złożonej pliski marszczoną linią zgzakowatą.

H. DZIURKI

Do najbardziej typowych i najczęściej robionych należą zapięcia na dziurki

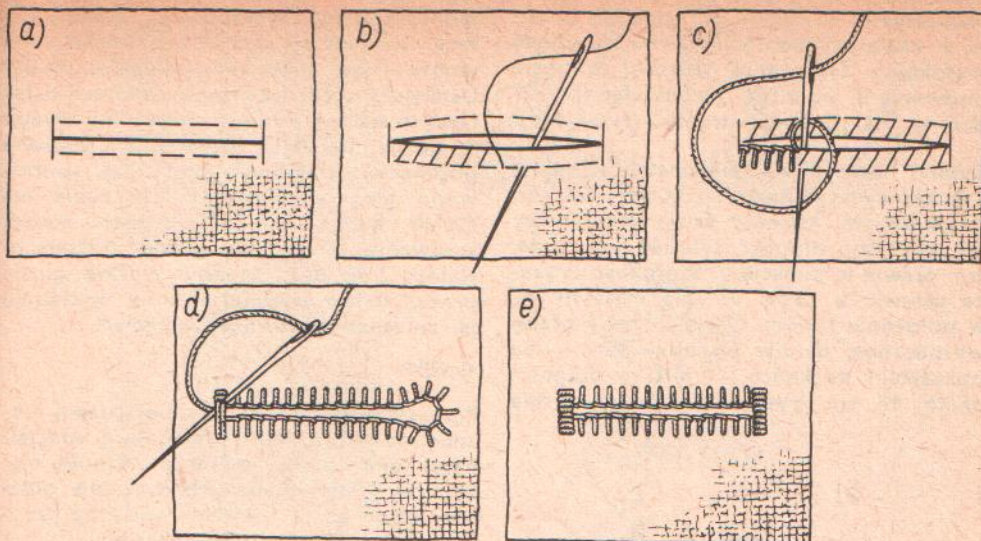

Rys. 52. Rozmieszczenie dziurek i guzików

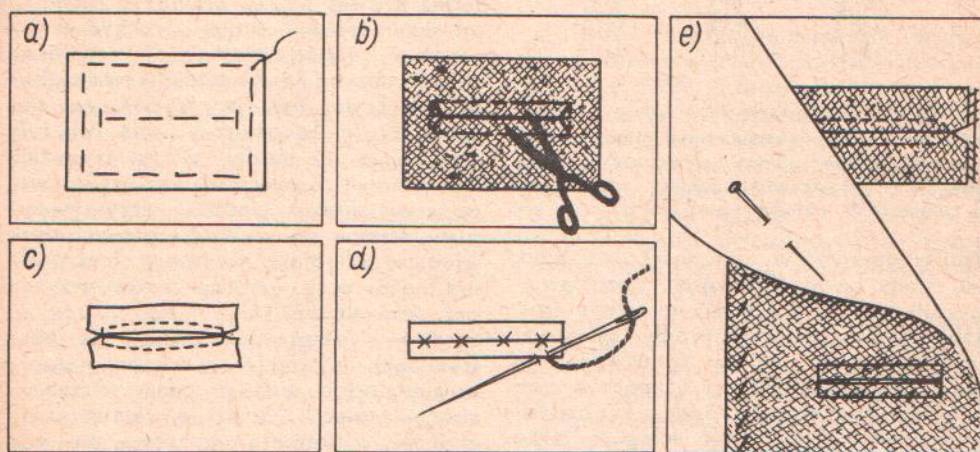
dziergane i odszywane. Wielkość dziurek powinna być dostosowana do średnicy i grubości guzików. Dziurki należy starannie rozplanować i oznaczyć miejsca ich wykonania. Długość dziurki oznacza się umieszczając $1/3$ jej długości w stronę krawędzi przodu, a $2/3$ w stronę boku. Guziki przyszywa się na linii środka przodu (rys. 52).

Dziurki dziergane. Dziurki białe dzierga się w białej damskiej, męskiej i pościelowej. Po oznaczeniu wielkości dziurki należy starannie zafastrygować wokół znaku w odległości 0,2—0,3 cm, zabezpieczając tkaninę przed rozciąganiem i strzępieniem podczas dziergania (rys. 53a). Dziurki przecinać bardzo ostrymi nożyczkami (po uprzednim podwójnym złożeniu tkaniny) lub żyłką, prowadząc ją wzdłuż znaku. Po przecięciu poleca się obrzucić krawędzie dziurki, wysuwając stronę spodnią, a chowając przy tym wkład z cienkiego płótna lub fliseliny (rys. 53b). Dziurki dzierga się od strony lewej do prawej zarzucając nitkę od ucha igły na jej ostrze z lewej strony (rys. 53c). Wydzierganą dziurkę wykończa się rygielkami z jednej (rys. 53d) lub z obu stron (rys. 53e), zabezpieczając ją przed rozdarcie. Długość rygielka powinna być dostosowana do szerokości dziurki. Do dziergania wybiera się igły krótkie i cienkie, o idealnie gładkiej powierzchni i ostrym ostrzu, a nitkę niezbyt długą, aby nie płała się podczas dziergania.

Dziurki odszywane. Dziurki lamowane odszywa się jednym lub dwoma kawałkami tkaniny (ten ostatni sposób dotyczy tka-

Rys. 53. Dziurki dziergane: a) oznaczenie i zafastrygowanie wokoło znaku dziurki, b) obrzucanie dziurki, c) dzierganie dziurki, d) dziurka z jednym rygielkiem, e) dziurka z dwoma rygielkami

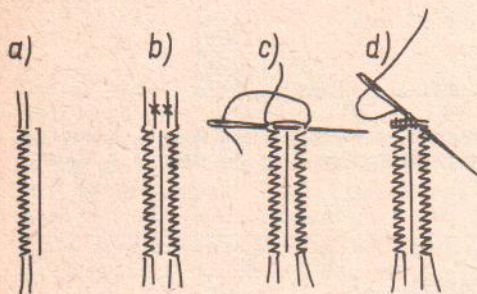
Rys. 54. Dziurki odszywane: a) oznaczenie dziurki i przyfastrygowanie pliski na prawej stronie, b) przystębnowanie pliski, rozcięcie dziurki w narożnikach, c) lewa strona dziurki, d) zamocowanie wypustek, e) wykonanie dziurki w obłożeniu przodu

nin grubych). Do odszywania dziurki jednym kawałkiem trzeba przygotować pliskę z pełnego ukosu o szerokości 4–6 cm (wymiary są zależne od grubości tkaniny) i dłuższą od dziurki o 2–3,5 cm. Nałożyć równo pliskę na oznaczone miejsce dziurki (rys. 54a) i gęsto przyfastrygować. Stębnuje się w odległości 2–3 mm od znaku dziurki, zachowując kąt prosty w zakończeniach otworu. Po odszyciu dziurkę roz-

ciąć wzdłuż i skośnie w narożnikach (rys. 54b). Przeciągnąć naszyty kawałek tkaniny od lewej strony i ułożyć wypustki o jednakowej szerokości, zakrywając powstały otwór. Na obu krańcach utworzą się fałdki, które należy lekko przyczepić (rys. 54c). Wypustki przymocować w szwie niewidocznymi ściegami, następnie połączyć je ściegami krzyżkowymi (rys. 54d) i sprasować. Lewą stronę dziurki pokrywa się

obłożeniem, w którym przecina się otwory z naciętymi narożnikami na tej samej wysokości. Obłożenie wokoło rozcięcia podwinąć i podszyc zachowując kształt dziurki na prawej stronie (rys. 54e).

Dziurki maszynowe wykonane ściegiem zygzakowym. Oznaczyć długość dziurki na materiale. Ustawić ścieg maszynowy tak, aby jego długość była jak najkrótsza, tzn. prawie w punkcie 0. Szerokość zygza-ka ustawić w pkcie 2; igłę maszyny — w położeniu lewym. Obrzucić lewy brzeg wyznaczonej dziurki pozostawiając — na początku i na końcu — nitki o długości około 15 cm (rys. 55a). Drugą stronę

Rys. 55. Dziurki maszynowe: a) obrzucenie jednej strony z pozostawieniem nitki, b) obrzucenie drugiej strony z pozostawieniem nitki, c) zakończenie dziurki rygielkiem, d) zakończenie dziurki rygielkiem dzierganym

dziurki obrzucić w odległości dwu nitki od strony lewej obrzuconej, pozostawiając nitki jak przy pierwszym ściegu (rys. 55b). Dwie pozostawione nitki (od strony środka) nawlec na igłę, przeciągnąć na lewą stronę materiału i zakończyć pod ściegiem zygzakowym. Jedną z pozostałych nitki wykonać 3—5 ściegów, lekko przy tym ściągając tkaninę, tworząc rygielek o szerokości obu ściegów zygzakowych (rys. 55c). Pozostałą nitką można wykonać ściegiem dzierganym rygielek wzmacniający dziurkę (rys. 55d). Po wykończeniu dziurki, przeciąć ją pośrodku żyłką na podłożonej tekturowej podkładce.

I. ZAPIĘCIA

Zapięcie jest nie tylko podstawowym elementem wykończenia odzieży, ale także akcentem zdobiacym. Rodzaj zapięcia (np.

jednorzędowe, dwurzędowe, „polo”) zależy od użytej tkaniny, przeznaczenia ubioru i od kierunków aktualnej mody. Ustalając rodzaj zapięcia w ubiorach dziecięcych należy zwrócić szczególną uwagę na guziki. Starannie i prawidłowo dobrane podkreślają charakter ubioru, np. sportowego albo wizytowego. Znaczenie ma kształt, barwa, wielkość, a także rodzaj surowców, z których guziki wykonano. Należy pamiętać, że zbyt ciężkie guziki przyszyte do wiotkiej tkaniny wyciągają ją, zniekształcając linię zapięcia.

Guziki

Przyszycie guzika wydaje się sprawą niezmiernie łatwą, nie wymagającą specjalnego omówienia, jednakże okazuje się, że przy istnieniu różnych rodzajów guzików obowiązują specjalne sposoby przyszywania, które opisano poniżej.

Miejsce przyszywania guzików wyznacza się nakładając oba brzozy zapięcia (linie środka) pokrywają się według wyznaczonych dziurek).

Jedną szpilkę należy przyłożyć pionowo od strony prawej, drugą oznaczyć w tym punkcie miejsce przyszywania (rys. 56a). Niezależnie od formy guziki powinny być tak przyszyte, aby nie przyciskały wierzchniej części (z dziurką) i nie tworzyły wgłębienia lub fałdki. Guziki o dwóch lub czterech dziurkach należy przyszywać na tzw. słupku: podczas przyszywania guzik trzyma się w lewej ręce w odpowiedniej odległości od tkaniny (rys. 56b), nie można przy tym zbyt mocno przyciągać nitki słupka, które następnie równomiernie i kilkakrotnie okręca się nitką (rys. 56c). Wysokość utworzonego słupka powinna odpowiadać grubości wierzchniej strony zapięcia. Guziki z uszkiem (najczęściej ozdobne) przyszywa się bez słupka, bezpośrednio do tkaniny. Aby zabezpieczyć tkaninę przed wyrwaniem (łącznie z guzikiem) należy przyszyć guziki wierzchnie łącznie z małymi guziczkami po lewej stronie tkaniny (rys. 56d).

Pętelki

Dziurki są często zastępowane pętelkami. Wykonuje się je z nici, fabrycznych pasmanteryjnych sznureczków i uszytych ruloników. Pętelki dziergane przyszywa się na krawędzi zapięcia, długość ich równa się średnicy guzików. Do dzierga-